

L'eix blau de la 'prosperitat'

El passat 12 de juliol, a Palma, Esperanza Aguirre, Francesc Camps i Jaume Matas, presidents dels governs conservadors de Madrid, el País Valencià i les Illes, respectivament, creen el que anomenaren l'eix de la prosperitat, una aliança estratègica que vol ser instrument contra el Govern espanyol i l'euroregió de Maragall.

Els acords ja els va fer el president de la Generalitat Valenciana, Francesc Camps: "l'eix de la prosperitat". Va néixer formalment a Palma el dia 12 de juliol, en la reunió dels caps de govern autonòmic valencià, balear i madrileny. Francesc Camps i Esperanza Aguirre es desplaçaren a la capital balear, on foren rebuts per l'amfitrió, Jaume Matas, per protagonitzar una jornada de treball que serví per establir les línies estratègiques de col·laboració entre els tres governs. Un nou acord institucional i polític entre autonomies que, batejat com l'eix de la prosperitat, esdevé un fàctic contrapoder enfront de l'Euroregió mediterrània de Pasqual Maragall i que, ahora, palesa la intenció –tot i que els seus protagonistes ho neguen– de convertir-se en punta de llança de l'estratègia general del PP de Mariano Rajoy en la seva oposició al Govern socialista de Rodríguez Zapatero.

Els acords. La reunió entre els tres presidents serví per acordar cinc punts bàsics de col·laboració que afecten tres eixos d'interès comuns: infraestructures i serveis, esports i cultura.

Pel que fa al primer eix, signaren un protocol amb el qual es comprometen a donar-se suport mutu, elípticament enfront del Govern socialista espanyol, per afavorir el projecte ferroviari d'alta velocitat entre Madrid i València, així com per aconseguir la millora intensa dels enllaços marítims i aeris entre les Illes i València. Igualment, reclamen un major

paper de les tres autonomies en la gestió dels aeroports respectius, així com en altres plans d'infraestructures generals de comunicació que es puguin dur a terme per l'executiu espanyol, sobretot el pla ferroviari.

El protocol també fa referència a la sanitat, un servei públic sobre el qual els tres presidents es comprometeren a impulsar un gran acord d'àmbit estatal per garantir "la sostenibilitat" del vigent sistema de salut. En aquest aspecte, acordaren reclamar una major inversió pel cas balear pel cost d'insularitat, així com la convergència en la incorporació de noves tecnologies a la sanitat per a totes tres parts i en el desenvolupament de la investigació biomèdica conjunta.

Pel que fa a educació, acordaren apropar la gestió per afavorir conjuntament la promoció, en els currículums escolars, de l'alta dedicació a la música i l'esport dels alumnes de Madrid, el País Valencià i Balears.

Pel que fa als esports es donen suport mutu i fan vots de col·laboració estreta per convertir en un èxit la Copa de L'Amèrica de Vela que s'ha de celebrar a València l'any 2007 i per aconseguir les Olimpíades per a Madrid el 2012, de les quals la badia de Palma seria la seu de vela.

Finalment, concretaren també l'acord de transferència d'expressions culturals –en el mateix sentit, en part, que ja havien fet bilateralment els Govern valencià i balear amb anterioritat– entre les tres autonomies. Així, ja d'entrada, una ex-

posició del pintor Jim Bird, que ara organitza el Govern balear, es desplaçarà properament a Madrid i a València.

Interpretacions. Els tres presidents negaren ser "oposició" a ningú, actuar com a *lobby* o pretendre res més enllà del que acordaren. Tanmateix, les referències implícites als governs espanyol i català, i a formulacions de caire més nacionalista que s'hagin pogut establir o plantejar entre partits de diferents autonomies, o governs, foren una temptació massa gran per deixar-la córrer.

Camps, per exemple, negà que preteguessin fer en el pla institucional quelcom semblant a Galeusca (BNG, CiU i PNB), perquè, segons afirmà, "Galeusca sona a passat; prosperitat, a futur". Aguirre manifestà el seu convenciment que Madrid, Balears i València "són les comunitats que millor han sabut aprofitar la política econòmica del PP" per adquirir màxima "prosperitat", la qual "volem ara escenificar". Matas, per la seva banda, negà el caràcter de *lobby* tot i que, immediatament després, va definir els acords com a instrument "per defensar els interessos comuns", sense voluntat, però, de crear cap institució "fora de les institucions establertes a la Constitució", en clara al·lusió a altres fórmules de col·laboració entre autonomies que ell considera inconstitucionals, com l'eix plantejat per Maragall en relació amb el qual arribà a dir que Balears patia una mena d'"Anchluss" pel Govern tripartit de Catalunya.

De la mateixa manera, tant a València com a Balears l'oposició política ha vist aquest eix de la prosperitat no només com un intent de fer oposició al PSOE a Madrid sinó també per crear una mena de regió econòmica i política en contra d'altres formulacions, com la ja citada Euroregió proposada per Maragall. Els socialistes valencians qualificaren la cimera a Palma com "l'eix Rasputin", en referència a l'afer del Govern balear que carregà com a despeses públiques d'un viatge oficial a Moscou la visita d'almenys un membre de la delegació a un club sexual (vegeu pàg. 7 del núm. 1.048).

No hi pot haver dubte sobre la intencionalitat última d'aquest eix de la prosperitat, ja que explícitament i implícita-

Els tres presidents autonòmics van segellar a Palma de Mallorca el nou "eix de la prosperitat", un eix que exclou Castella - la Manxa, curiosament lluny de les mans del Partit Popular.

Al capdavant, aquest eix apunta cap a una progressiva coordinació per ser un instrument bàsic del PP contra el PSOE

ment queda molt clara. Aguirre no es cansà de donar dades econòmiques -30% del PIB estatal, contribuents nets al sistema de finançament, índex d'atur inferior a la mitjana estatal...- per donar a entendre la intenció de projectar una mena de "passadís" econòmic entre Madrid i València -AVE, fluxos turístics...- amb prolongació fins a Balears -intensificació de comunicació marítima i aèria amb València-. Com a resultat, una "regió" econòmica de geografia discontinua unida per la "prosperitat", no només de cada part, sinó també com a màxima creadora de riquesa de tot l'estat. Evidentment, amb aquests objectius, és difícil no veure-hi una contraposició als discursos de dèficit fiscal i de reivindicació de nous sistemes de finançament particularitzats, i a l'eix mediterrani o l'euroregió... Però encara és més, perquè aquesta base econòmica conjunta Madrid-València-Balears tindria una sèrie d'interessos estratègics concrets a curt i a mitjà termini, en el sentit d'aprofitar la Copa de L'Amèrica i les possi-

bles Olimpíades Madrid-Palma 2012 com a fites per a un més intens impuls cap al futur. En certa manera, al mateix estil del que representaren els esdeveniments de 1992 per a Barcelona i Sevilla.

Al capdavant, aquest eix de la prosperitat apunta cap a una progressiva coordinació d'esforços polítics en relació amb les reformes previstes -Constitució, estatuts i finançament- per convertir-se en instrument institucional de primer ordre perquè el PP de Rajoy pugui fer intensa oposició al PSOE de Zapatero. Els tres presidents rebutgen canvis d'estatuts i de la Constitució que puguin anar en la línia de consagrar diferències entre les autonomies. Potencialment, la seva oposició final a les comunitats que vulguin tenir un reconeixement de l'autogovern particularitzat podria ser la gran excusa del PP per oposar-se a les reformes estatutàries i fer impossible la constitucional, ja que sense el vot afirmatiu dels conservadors no es pot dur endavant.

Miquel Payeras